

Ujszántuli Újság

IV. évfolyam 164. sz.

Debrecen, 1923. július 22. Vasárnap

Egyes szám ára 100 K.

Hamis hangok.

Korunknak sok egyéb hazugsága mellett, az sem az utolsó, hogy egyéb téma híján, mint egy elcsépelet melódiát uton-utfélen nyeggetik az emberek a drágaság elleni sirámokat. Mindenki csak sopánkodik, szörnyülködik, jajgat és farizeusi lélekkel hullatja könnyeit, holott az emberek egyrésze és igen tekintélyes része, végeredményben örül a drágaságnak, egyszerűen azért, mert az számára kitűnő üzlet. Pompás alkalom, amelynek jogcímén kiszarolhatja a másikat.

A sok mindenféle teoria példája után az áthárítási teoria is csődöt mondott. Már hazug volt megfogantatása napján. Nem áthárítása a terheknek folyik itt, hanem átzsarolás. Kezdjük az elején. Leszáll a pénzünk ársíója. Mit csinálnak az emberek? A piaci kofától kezdve — a kereskedelmen át — fel a legmagasabb régiókig a kiscigány drágit és zsarol mindenki. A napokban halottuk, hogy öt barackfának terméséért fél millió koronát kért és kapott egy vénkerteri szőlőtulajdonos, pedig ezeknek a barackfának megműveléséhez nem kell se ásó, se kapa, se eke, legföljebb ha unalmában mephernyözze a boldog tulajdonosa, a legtöbb esetben azt se teszi. Vetőmag se kell hozzá, iga se, napszámos se. Félmillió? Huszszázalékos kamatoztatás mellett két és fél millió, öt százalékos mellett tíz millió tökéletes ez az öt barackfa. Hát nem örültes állapot ez. De az öt barackfa milliomosa, ha inget vesz, a drágaságot sipítja és beruházási hitelről beszél.

Leszáll egy fél ponttal, nyolc százalékkal a korona, vagy mondjuk felemelkedik nyolc százalékkal a buza. A ruha ára husz százalékkal szökik, a cipőé harminccal, a textilárúé ötvennel. Emel a kofa és a kereskedelmen át a legfelsőbb régiókig a kiscigány, ameddig csak szeméremérete enged, jóval a tőrdén felül. Jó szerencse, hogy az öt barackfa termése már elkelet, mivel romlandó portéka ez az izes gyümölcs, mert ha eltartható lenne, ma már hatszáz ezer koronán alul nem állana szóba a vevővel.

Drágit a vasut, a telefon, a trafik, a posta. Remek dolog, urfágy, hogy drágitson a varróné, az utcaseprő, a nyomdász, a fűszeres minden cikkével. A kirakatok tabellás árkimutatásai meg sem fakulhatnak a kánikulai napsütés perzselő hevéből, amikor már új és legújabb árkimutatások tájékoztatják a bémész nézőt, hogy a 7-es számú cikk a tegnapi 22000 korona helyett ma már 28000.

És ez így megy végeláthatatlan, szakadatlan láncolatban minden cikkre vonatkozóan és szinte óráról-órára. **Sohol határozott órák** az árszarolási eljárásnak letörésére vagy legalább megfékezésére. Erélyt és határozottságot csak egy vonat-

kozásban látunk, de akkor szinte kíméletlenül. Ha a tisztviselőkről van szó, arról az osztályról, amely ennek az árszarolási eljárásnak minden fázisát végigszelvedti. On, itt tud az állam rideg és könyörtelen lenni.

Létszámapasztás, kedvezmények elvonása, szerzett jogok megsemmisítése, egyik meglepetés a másikat éri. Ennek a szerencsétlen osztálynak eddigi szenvedése és nyomora példa nélküli áll. És ő maga bambán, tehetetlenül nézi a körülötte kavargó idő örült sodrát. Auf dem Dache sitzt ein Greis, der sich nicht zu

helfen weis. A nyüzsgő-mozgó embertömeg pedig farizeusi szánakozással jajgat a drágaságról, holott az aranyborjú körülüli örült haláltáncát éppen a drágaság doppingolja. Ki tudna börcézni, ki tudna milliókat harácsolni egy nap, ha nem volna drágaság.

Hagyjuk el tehát a drágaság elleni hamis hangokat. Száz ember közül nyolcvannak jó ez a drágaság. Ürügy, alkalom, eszköz harácsolásra, zsarolásra. Hogy a vége a dolognak azért mégsem lesz jó, ezzel ugyanis tisztában van mindenki. Addig azonban hajrá!

Nevekket jönnek elő az Ulain ügyben.

Mi lesz a keddi ülésen.

Budapest, jul. 24. Kedden napirendre kerül a Házban az Ulain ügy. Már az igazságügyi bizottság tegnapi ülésén lehetett látni, hogy ez a botrány nem intéződik el olyan egyszerűen. A politika fórumán mind többen követelik, hogy a részvényajándékozásban szerepelt nevek közül legalább azokat hozzák nyilvánosságra, akik visszautasították az ajándékokat. Mind többen hangoztatják, hogy nemcsak az Ulain elleni büntető eljárásra van szükség, hanem a nemzetgyűlésnek kü-

lön saját hatáskörében is meg kell védeni súlyosan megtámadott becsületét.

El kell készülnünk arra, hogy a keddi ülésen már nevekről is lesz szó, ha egyelőre csak azokról is, akik nem tartották a részvények elfogadását a képviselőséggel összeférhetőnek. Az Ulain-ügy egyébként a tegnapi minisztertanácson is szerepelt, ahol különösen Ulainnak a kormány elleni sértő insinüciójával és a vádnak a köztisztviselők ellen irányult részével foglalkoztak.

A minisztertanács elfogadta a tisztviselői fizetések egységesítését.

Budapest, július 21. A ma éjszakai minisztertanács Bethlen István gr. elnöklésével Kállay Tibor pénzügyminiszter előterjesztését tárgyalta. A minisztertanács hosszas vita után elfogadta Kállay javaslatát

és így a tisztviselői fizetések egységesítését tartalmazó rendelet a jövő héten már megjelenik a Hivatalos Közlönyben.

A javaslat szerint a tisztviselők fizetése közel jár az aranyparitás 50%-hoz.

A minisztertanács foglalkozott az azzal a kérdéssel is, hogy augusztus 1-én milyen összegű illetéket fizeszenek ki a közalkalmazottak részére, tekintettel arra, hogy a fizetés egységesítésére vonatkozó rendelet csak a jövő héten fogják kihirdetni és a rendeletnek a végrehajtása is huzamosabb időt fog igénybe venni.

Ugy halljuk, hogy a legközelebbi napokban a kormány az átmeneti rendezésre vonatkozó rendeletet fog kiadni, amelyben úgy fog intézkedni, hogy augusztus 1-én a fizetés egységesítési rendelet alapján járó illetményekre előlegeket adjanak.

A létszámapasztási törvényjavaslatra, a közalkalmazottak általános

helyzetére nézve Javornitzky Jenő dr. igazságügyminiszteri számvevőszéki főtanácsos, a KANSZ főtitkára a következőket mondotta:

— Örömmre szolgál a létszámapasztási törvény módosítása különösen azért, mert honorálva látom legalább részben azokat a kívánságokat, amelyeket a Kansz a kormány elé terjesztett. Megnyugvással azonban a létszámapasztási törvényjavaslat rendelkezéseit még sem vehetem. Elvi álláspontom az, hogy a közalkalmazottak a nyugellátás megszabásánál és érvénybenálló jogszabályokban biztosított jogait még a fennforgó kényszerhelyzetben sem lehet megnyírni. A közalkalmazottak a létszámapasztási törvényjavaslat hatása alatt igen sokat szenvednek.

Mikor a fajvédő „destruktív” részvényt vásárol.

A nemzetgyűlés tegnapi ülésén pikáns ízű leleplezés hangzott el. Fábrián Béla személyes kérdésben reflektált Kiss Menyhért egyik közbeszólására. Ha valaki állandó fizeti összességében van egy bankkal, az rendszerint kap kibocsátási árfolyamon részvényeket. Kapott-e

Kiss Menyhért Lloyd Bank-részvényt?

Kiss Menyhért kijelentette, hogy részvényt nem kapott, de vett a Lloyd Banktól 25 darab Ujszántuli részvényt atyai örökségén.

Fábrián Béla: Igen! A Miklós Andor részvényét! Csak nem akartam kimondani.

Kiss Menyhért: Ha ez ellen valakinek kifogása van, visszaadom. (Felkiáltások: Kabaré!) Ilyen kézi-gránáttal minket eltéríteni nem lehet.

Fábrián Béla elmondta még, hogy Kiss Menyhért az Ujszántuli részvényt kibocsátási árfolyamon alul vásárolta. Miért nem ment keresztény bankhoz?

Wolff Károly: Ez igaz!

Fábrián Béla: Azért, mert a Lloyd Bank vezette be az Ujszántuli árfolyamot a tőzsdére. Ilyen alapon keresztény politikát csinálni nem lehet.

Ujtások a devizaforgalomban.

Budapest, jul. 24. Kállay Tibor pénzügyminiszter tanácskozásra hívta össze a pénzügyintézetek képviselőit, melyen a devizaforgalom korlátozásának enyhítéséről tanácskoztak. A tárgyalást bizalmasnak minősítették és így megbízható részleteket nem lehetett szerezni.

A könnyítések augusztus 1-ével lépnek életbe. A pénzügyminiszter hozzájárult ahhoz, hogy az árfolyamok megállapításába a bankoknak és takarékpénztáraknak is legyen beleszólásuk. Ennek fogva augusztus 1-től kezdve a hivatalos árfolyamokat a pénzügyintézetek közreműködésével fogjuk naponta megállapítani.

Bangha páter két évre Rómába megy

Budapest, július 21. Bangha Béla jezsuita társaságbeli atya, hír szerint néhány hét múlva Rómába utazik és előreláthatólag két évig távol fog élni Magyarországtól.

Páter Bangha ugyanis magas helyen megbízást kapott egy nagy fontosságú nemzetközi szervezet alapítására és ezt a munkát segítő társával együtt Rómában kell elvégeznie. Értesítésünk szerint erre a munkára Schioppa Lőrinc pápai-nuncius választotta ki éppen Banghát, ő tett előterjesztést arra vonatkozóan a Szent Széknel is így esett a Szent Szék választása Bangha páterre.

Budapest, július 21. Ma délelőtt a Krisztina városi plebánia templomban gyászmise volt, Ferri Oszkár altábornagy, Porhy Sándor és Menkima János ezredes emlékére abból az alkalomból, hogy itt a 4-ik évfordulója annak, amikor a kommunisták martirhalálra hurcolták őket.

A korona újabb áresése.

Zürichben a korona 5 háromnyolcad.

Budapest, július 21. A külföldi pénzügyi piacokon tegnap és ma hosszabbideig tartó stabilizálás után sajnos ismét megingott a magyar korona. Míg a nyitáskor 0,6-on állott a magyar korona, addig a zárlaton már csak 0,5-ra értékelték a budapesti kifizetést, úgy hogy, a magyar korona nemzetközi relációkban értékének egy tized részét veszítette el. Feltűnő, hogy a bécsi piac még lényegesen alacsonyabban értékeli a magyar koronát.

Bécs Zürichi paritásában ugyanis 4-4 és fél centimest ér 100 magyar korona. A német márka 00-16 ig süllyedt vissza Zürichben.

Zürichi zárlat.

Berlin 16 és fél, Holland 221 és fél, New-york 564, London 2594, Páris 3335, Milano 2445, Prága 1690 Budapest 5 és háromnyolcad, Belgrád 600, Bukarest 295, Varsó 40, Bécs 79 és fél, Szófia 545.

Terményfőzsdé.

A mai terményfőzsdén az irányzat szilárd. Az árak jelentős emelkedést értek el. A buza ára körülbelül 3000 koronával emelkedett.

Hivatalos árak: Buza 76 kilós tiszavidéki 47500—48000, egyéb 46500—47000, 78 kilós tiszavidéki 48000—48500, egyéb 47—48000, rozs 32500—34000, takarmány árpa 29—30000, zab 46—47000, tengeri 37000—37500, repce 79—80000, korpá 21500—22500.

A devizaközpont árfolyamai:

Egy darab	Pénz (Vétel)	Áru (Eladás)
Dollár	9650 K	950 K
Angol font	44230 K	5430 K
Hollandi forint	3783 K	3903 K
Francia frank	571 K	591 K
Svájci frank	1700 K	1760 K
Léva	93 K	93 K
Cseh korona	287 K	299 K
Lei	50 1/2 K	54 1/2 K
Lira	415 K	433 K
Dinar	102 K	106 K
Német márka	400 fill.	480 fill.
Lengyel márka	680 fill.	760 fill.
Osztrák korona	1350 fill.	1450 fill.
Napoleonarany	34000 K	

Ferencvárosi sertésjelentés.

Szabadvásári maradvány 40, érkezett 13, eladott 40.

Árak: Könnyű 3000—400, nehéz 3700.

Zártvásáron nem fejlődött ki üzlet.

A francia jóvátételi terv.

Páris, július 21. Paris, a Daily Mail párisi száma a franciák jóvátételi tervét közli. A terv ezeket a pontokat tartalmazza:

1. Németország valamennyi szövetséges kívánságára a passiv ellentétet teljesen beszűnteti.

2. Németország lehetővé teszi a katonai ellenőrzést minden formában, amíg azt a szövetségesek jónak látják.

3. Németország költségvetését valamint pénzügyi programját és pénzügyi igazgatását a Birodalmi bank igazgatásával együtt a szövetsé-

gesek részéről kinevezendő nemzetközi bizottság ellenőrzése alá helyezi.

4. A szövetségesek Németországtól csak 2 milliárd font sterlinget követelnek. Ezt az összeget 10—15 éven belül kellene Németországnak megfizetnie.

5. Az említett összeg magában foglalná az A), B) sorozatu német bonokat, a C) sorozatu bonok fizetését a szövetségesek egyáltalán nem fogják követelni Németországtól mind addig, amíg az előző szakaszban említett fizetéseket Németország nem teljesítette.

Az ellenzék és a ceglédi választás.

Budapest, július 21. Az ellenzék nagy elkeseredésben tartja a ceglédi eseményeket. A ceglédi választást megelőzően holnap lesz az utolsó vasárnap és az ellenzéki jelölteknek még mindig nem engedték meg, hogy a kerület népéhez beszéljenek.

Mikor Hulin rendőrtanácsos szét akarta osztani a be nem jelentett népgyűlést Héjjas közbelépést és az ébredő szónokok nyugodtan tartották meg beszédeiket.

Nagyobb feltűnést kelt Prónay Pál beszéde, aki többek között így szól:

— Én csak azt mondom, hogy az a gróf Bethlen István nekem egyszer valamire becsületszavát adta, de azt nem tartotta meg.

Ezek az incidensek még kirívóbbá teszik ezt, hogy az ellenzéki jelöltek nem tarthatnak Czegeleden népgyűlést és még feltűnőbbé teszik azt is, hogy a belügyminiszter nem hajlandó közbe lépni.

A ceglédi eseményekről egy ellenzéki képviselő a következő nyilatkozatot tette:

— Mindezeket a dolgokat legközelebb a legélesebb formában szóvá fogjuk tenni a nemzetgyűlésen. Elvárjuk az igazságügyminiszter beavatkozását is, mert hiszen ő azzal jött, hogy érvényt szerez a törvények uralmának.

— Vagy komolyan felakarták osztani az ébredők gyűlését és ebben az esetben hatóság elleni erőszak volt az, ami őt ebben megakadályozta.

lyozta, vagy pedig nem teljesítette kötelességét az illető rendőrszűrt és akkor ellene kell eljárni.

Bud miniszter jelentései a minisztertanács előtt.

Budapest, július 21. A tegnapi minisztertanácsnak Bud János közéleti miniszter referált a lisztárakról. Megállapította, hogy a kenyérliszt ára 3 hét alatt 120 koronával esett. Ez az esés a 0-ás és kenyérliszt árak között 25 százalékos differenciát eredményezett. Bud miniszter bejelentette, hogy újabb tárgyalást kezd a malmokkal és a tulajdonosok magas 0-ás liszt árak mellett legalább 30 százalékos differenciát fog kívánni.

Alisztárak letárgyalásaián ugyan csak a közéleti miniszter előterjesztésére foglalkozott a minisztertanács az élelmiszerek kivételét szabályozó rendelkezések szigorításával. Különösen megfogják gátolni a tojás kiszállítását.

A hercegprímás a vallásértő filmfelvételtől.

Budapest, július 21. Jelentettük, hogy a koronázó Mátyás templom profanizálása a főváros katolikus-sága között nagy felháborodást keltett. Buda katolikus közönsége még a tegnapi nap folyamán az illetékes egyházi hatósághoz fordult, hogy

ilyen profanizálás a jövőben többé elő ne fordulhasson.

Ma délelőtti Csernoch János bíboros-érsek környezetében a következő felvilágosítást adták:

Ő Eminenciája semmit sem tudott arról, hogy a koronázó Mátyás tem-

plomban film felvételt készítenek. Tőle erre senki nem kért engedélyt és ő nem is adott. Ő Eminenciája értesülve a dologról ez ügyben vizsgálatot rendelt el és további elhatározása a vizsgálat eredményétől függ.

A gazdáknak adandó gabona előlegek.

Budapest, július 21. A közéleti miniszter tervét gazdáknak adandó gabonaelőlegről a következőkben ismertették illetékes helyen: Módot akar nyújtani a miniszter a gazdaközönségnek arra is, hogy a buzamértékben fizetendő

földadó megfelelő buza rendelkezésre bocsátásával lefizethesse.

A miniszter felhatalmazta a Futurát, hogy minden termelőnek, aki buzafeleslegét, illetőleg ennek egy

maga által meghatározott részét az állam részére rendes tőzsdei áron lekötí,

illetőleg kötelezettséget vállal arra nézve, hogy az így lekötött buza mennyiségnek legalább egy negyed-részt szeptember 15-ig, második részét november végéig, harmadik negyedét jövő év január végéig és végül a negyedik részletet április

végéig leszállítja, vagononként egy millió korona előleget adjon a mindenkori jegyintézeti kamatok felszámítása mellett.

Az eladók szabad választása szerint kívánhatja a mindenkori szállítás napján érvényes piaci árat.

Feljogosíthatja a termelő a Futurát, hogy az általa már leszállított és elszámolt gabonamennyiség ellenértékéből a termelő földadóját, természetesen az országos pénzügyi tanács által e tekintetben megállapított buzaár alapján a termelő által megjelölt helyen és részletekben befizethesse. De ha a termelő október 31-ig olyan mennyiségű buzát szállított le, amelynek a fentiek szerint járó és elszámolási árából a termelő egész évi földadója kifizethető, az arra az esetre biztosított kedvezmény részére is eszközölje.

Debrecen város külföldi kölcsön után néz.

Ma délben a városházán a polgármester elnöklete alatt bizalmas értekezlet volt, melyen egy nagyobb külföldi kölcsön felvételéről tárgyaltak. Az utóbbi években ugyanis a rossz gazdasági viszonyok következtében Debrecen sem építkezni, sem fejlődni nem tudott s így szükségessé vált, hogy a várost valamiképpen a fejlődés útjára vigyék. Ehez azonban nagy összegekre volna szükség s ezért határozták el most, hogy Debrecen városa részére külföldi kölcsönöket fognak szerezni.

Az értekezlet szigorúan zárt ajtók mögött folyt le s így annak eredményéről semmi pozitívumot nem közölhetünk.

Annyi bizonyos, hogy ha a városnak sikerülni fog a kölcsönt megszerezni, amelyre igen nagy a remény, Debrecenben rövid időn belül ismét megindul az a fejlődési folyamat, melyet a világháború megakasztott.

Mint kerülő uton értesülünk, a város az angol bankkörökkel akar tárgyalni s ez irányban már rövidesen meg is teszi a szükséges lépéseket. A kölcsönt illetőleg különben milliárdokról van szó s valószínű, hogy a kiszemelt angol bank szívesen rendelkezésére fogja bocsátani Debrecen városának a maga fontjait, melyek a további fejlődést lehetővé teszik.

A háztulajdonosok újabb mozgalma

Novemberre az üzlethelyiségek teljes felszabadítását kéri.

Teljesen beavatott forrásból úgy értesülünk, hogy a vidéki városok háztulajdonosai legközelebb terjedelmes memorandumot juttatnak a népjóléti miniszter elé.

Elpanaszolják a memorandumban, hogy a háziur fogalma a megváltozott viszonyok következtében nagyon átalakult s a szó már nem olyan embert jelent, aki biztosan él, sőt vagyont gyűjt a ház jövedelméből, mert élete, ha egyéb jövedelme nincs, csak küzködés s a lakások bére épen hogy, sőt néha nem is elég az épület álagának jókarban tartására.

Egyelőre csak a hatnál több szobából álló, nagy lakások felszabadítását fogja kérni már

novemberre, hiszen ennek a kérésnek teljesítése nem érint nagyszámu embert, csak olyanokat, akik előnyös anyagi helyzetűknél fogva, meg fogják a módot találni, hogy hajlék nélkül ne maradjanak. Novemberre kéri azonkívül az üzlethelyiségek teljes felszabadítását.

Legszébb **DIVATINGEK**
2 gallérral 12500 korona
Hermann és Friedmann
Piac-u. 10. Bikával szemben.

Legkellemesebb szórakozóhely a

VÉRTESY STRAND FÜRDŐ

Női és férfi kabinok, homok fürdő, csónak, butított áll a közönség rendezésére.
Egész nap nyitva!

A tisztességtelen verseny alnámunkója a Gazdák Biztosító Szövetkezete ellen.

A szövetkezet választmánya erőiesen visszautasítja a támadásokat. — Felhívás a gazdatársadalomhoz. — Ne hagyják a gazdák félrevezetni magukat.

Sötétben bujkáló kezek a magyarnemében minősíthetetlen és a tisztességtelen verseny minden ismeretét kimerítő támadást intéznek mostanában

hazánk egyik legnagyobb, legvirágzóbb s teljesen altruista intézménye, a Gazdák Biztosító Szövetkezete ellen.

Fáj nekik a szövetkezet óriási üzletköre, a biztosítás minden ágazatát nagy arányban művelő tevékenysége, az a határtalan bizalom, mely a magyar gazdák közönségét a szövetkezethez fűzi,

amely bizalmat viszont a szövetkezet több évtizedes eredményes működésével érdemelte ki.

Ezt a bizalmat akarják most álitatokon ismeretlenek, kiket a tisztességtelen versenytől se visszariadó konkurrenca termelt ki, — álitatokon, sötétben, az ismeretlenség homályába burkolózva megingatni, — mi sem természetesebb azonban, hogy teljesen sikertelenül. Egyszerű volna őket ártalmatlanná tenni, de oly ravaszak, hogy mindenünnen, ahol ártó szándékkal megjelentek, csakhamar meg is lögnak. A szövetkezet ellen elkövetett sötét célú támadásaik veleje az, hogy litografált röpiratokat terjesztenek,

melyekben tendenciózus idézetekkel igyekeznek ártani a szövetkezetnek.

Mint értesülünk a Gazdák Biztosító Szövetkezetének központi választmánya legutóbb tartott ülésén foglalkozott ezekkel a támadásokkal és a következő egyhangú határozatot hozta:

„A központi választmány megütkezéssel tapasztalja, hogy a szövetkezet ellenségei a szövetkezet alapszabályaiból egyes intézkedéseket — saját céljaiknak megfelelően — kiragadnak, ezeket szándékos rosszindulattal csoportosítják és tömegével kinyomatva különösen a kisgazdák körében terjesztik nyilvánvalóan az a célzattal, hogy megfélemlítsék a hiszékeny kisgazdákat és ezeket a szövetkezettől való elpártolásra csábítsák.

A központi választmány a névtelenül tartott rosszindulatu támadást teljes mértékben elítéli és megállapítja, hogy a Gazdák Biztosító Szövetkezete ugy a múltban, mint a jelenben is minden kötelezettségének akadálytalanul eleget tett,

mert biztonsági alapjai vállalt kötelezettségeivel mindenkoron arányban állottak.

Elsődrendű viszontbiztosítási szerződésekkel rendelkezik, amelyek birtokában a vállalt kockázatokat a legmesszebbmenő mérvben is eloszthatja.

Biztosítási díjtételei a vállalt kockázatokkal teljesen arányban állnak, üzletvitelében a kellő körültekintő gondossággal jár el és azon céltól,

amelynek szolgálatára a magyar agrár és szövetkezeti élet nagyevű vezérei kezdeményezésére alapított, el nem tért.

A választmány megállapítja, hogy a szövetkezet ellenségeinek orviamadása kizárólag abban leli magyarázatát, hogy a magyar gazdatársadalom támadásától,

a szövetkezés eszméjének nagy-mérvű gyakorlati elterjedésétől joggal félhetik saját önző céljaik teljesülését és így úgy látszik minden eszköz jó nekik arra, hogy a gazdatársadalom nehezen összekovacsolt táborát megbontani megkíséreljék.

A központi választmány meg van győződve arról,

hogy a magyar gazdatársadalom ezen tendenciózus támadásoknak nem dől be,

rendületlenül hiszi, hogy a magyar gazda érdekeinek megvédését a szövetkezetek működésétől, azok megerősödésétől a legnagyobb fokra való kifejlődésétől várja és így maga is visszautasít minden támadást — bármely tetszetős formában is tartassék, — amely a szövetkezet ellen irányul.

A központi választmány arra kéri a magyar gazdatársadalmat, hogy a saját jól felfogott érdekében is sorakozzék biztosításaival a Gazdák Biztosító Szövetkezete körül.

Ezt a határozatot

a magyar gazdasági élet legismertebb kitünőségei írták alá, kik az igazgatóságnak, vagy a központi választmánynak tagjai,

igly gróf Zselenski Róbert v. b. t. t. elnök, Balogh Elemér a „Hangya” vezérigazgatója, dr. Bárdos Remig pannonhalmi főpát, Jeszenszky Pál udv. tanácsos, a Magyar Mezőgazdák Szövetkezete vezérigazgatója, dr. Koós Jenő h. államtitkár, Láng József m. kir. gazd. főtanácsos, a Gazdák Biztosító Szövetkezete vezérigazgatója, Anderlik Ignác m. kir. kormánytanácsos, Bosnyák Géza ny. főispán, földbirtokos, dr. Havranek József Fejérmegye alispánja Székesfehérvár, Herczegh Sándor m. kir. gazd. főtanácsos, földbirtokos Turkeve, Gróf Hoyos Miksa Mezőgazdasági Kamara elnöke Kaposvár, dr. Igaz Béla apátkanonok, káptalani uradalmi kormányzó Pécs, dr. Kozma Ferenc m. kir. kormányfőtanácsos, a „Futura” igazgatója, Lázár Lajos m. kir. gazd. főtanácsos, Losonczy Elemér a Sopron-vármegyei Gazdasági Egyesület elnöke, Lovász János nemzetgy. képviselő, földbirtokos, Budapest, Massáth Ernő a Vasvármegyei Gazdasági Egyesület igazgatója, dr. korláti Bernát István egyetemi tanár, alelnök, Mayer János v. miniszter, Meskó Pál a „Hangya” igazgatója, m. kir. gazd. főtanácsos, Szilassy Zoltán m. kir. gazd. főtanácsos, az OMGE igazgatója, dr. Szomjas Lajos államtitkár, gróf Teleki József v. b. t. t. főrendiházi tag st., Meskó Zoltán v. államtitkár, nemzetgy. képviselő, dr. Mikó Gábor az Országos Központi Hitelszövetkezet igazgatója, Purgly Emil földbirtokos, Putnoky Móricz ny. főispán, nemzetgy. képviselő, földbirtokos, Rickl Antal m. kir. gazd. főtanácsos, földbirtokos Debreczen, dr. Serbán Iván m. kir. gazd. tanácsos, kisgazda Szabó Ernő földbirtokos, sokorópátkai Szabó István v. miniszter, nemzetgy. képviselő, Szijj Bálint nemzetgy. képviselő.

A Tiszántuli Hirlap telefonhívó száma **7-89.**

Magyarország volt az özönvízkori európai ősember bölcsője.

A háromkuti barlangban a jégkorszakbeli kultúra nyomaira bukkantak. — Hillebrandt tanár nyilatkozata a háromkuti ásások eredményéről.

Miskolc, július 16.

Jelentettük, hogy Hillebrandt Jenő dr egyetemi tanár, a Nemzeti Múzeum osztály-igazgatója, a híres barlangkutató Háromkút község határában ásásokat végez, melyek célja a Bükk-hegység őskori leleteinek tudományos felkutatása.

A Miskolc vidékén folytatott kutatások Hermann Ottó, Kadics Ottokár dr és Hillebrandt Jenő dr tudományos megvitatásai révén ma már európai jelentőségűek és az eredmények

az egész tudományos világ, különösen a francia és bécsi archeológusok ellenőrzése alatt állanak.

Tavasszal a világhírű francia ősrégész, Breuil abbé kereste fel városunkat, hogy a Szeleta-barlang felfedezése révén ősrégészeti szempontból híressé vált Bükk-hegység és a Borsod-miskolci Múzeum megtekintésével egészítse ki a prae-historikus korról gyűjtött ismereteit.

A most folyó ásások célja nem kevesebb, mint kimutatni azt, hogy az európai ősember, a Neander-völgyi embertípus keletől, a Bükk-hegységből terjedt el Franciaország felé

s bár ez a vidék gyéribben lakott volt, a franciák ősembertípusa csak származéka a bükki embertípusnak.

E nagyjelentőségű hipotézist tudományos értékét emeli, hogy Breuil abbé Somme-völgyi leleteit a bükki leletekkel összehasonlítva, maga inspirálta Hillebrandt tanárt arra, hogy további kutatásaival tisztázza ezt a kérdést.

Hillebrandt tanár hat napig ásott a háromkuti barlangban és Háromkút község határában egy újabb barlangot is fedezett fel, melynek feltárára az 50000 koronás államszegély elégtelennek bizonyult.

Az ősember tüzhelye.

Hillebrandt tanár 6 helyen folytatott ásást. Talált is egy bronzkorszakbeli tüzhelyet, melynek közelében harmincezer év előtti medve csontjait ásták ki. A háromkuti barlangból, mely a legfontosabb tütköt takarja, csak egy köbméter földet ástak ki, úgy, hogy ennek a barlangnak teljes tudományos feltárára augusztus hónapra marad, amikor nagy felkészültséggel szándékozik folytatni buvátkodását.

Az ásások szakszerű lefolytatására kerek egymillió korona költség szükséges, melynek előteremtésére az állam, a város, a vármegye és a társadalom áldozatkészségét is igénybe kell venni.

Hillebrandt tanár az ásások eredményéről.

Hillebrandt tanár a következő nyilatkozatot tette:

— A háromkuti barlangban Kadics Ottokár dr, a Földtani Intézet főgeológusa olyan kőszekőzt talált, mely nem illik bele a solutréi kultúra körébe és minden valószínűség szerint sokkal régebbi, a jégkorszakbeli mousterien-kultúra termékének tekintendő.

Ha ezt sikerülne bebizonyítani újabb leletek révén, úgy ennek nagy jelentősége volna abból a szempontból, hogy egyrészt kiegészítené a magyarországi diluvialis kulturakörök egymásutánjára vonatkozó ismereteinket, továbbá abból a szempontból,

hogy mivel a mousterien-kori ember a solutréi-kor emberétől eltérően nem esik már a mai emberforma körébe,

de sokkal régebbi, primitívebb embertípust képvisel (ez az embertípus az u. n. Neander-völgyi faj, melynek eddig is több példányát fedezték fel Nyugateurópaiban).

a magyarországi ősember legrégebbi típusáról kaphatnánk megbízható adatokat.

A barlangokba temetkezők.

— A háromkuti ásásoknak még abból a szempontból van elsősorban jelentősége, hogy mivel az eddigi tapasztalatok szerint tudjuk, hogy a felső, diluvialis emberfajták nem temetkeztek elsősorban barlangokba, hanem a szabad ég alá, ellenben a mousterien-kori ember barlangokban temetkezett volt

és így, ha helyes a háromkuti barlangban talált kőszekőlcá kormeghatározása, némi reménnyel lehetünk az iránt, hogy magának a Neander-völgyi embernek csontvázára is reabukkanunk.

— Természetes, hogy egyetlen egy mousterien-kori lelőhely feltárása alkalmával nem számíthatunk nagy valószínűséggel az ősember feltalálására, amennyiben Nyugateurópában is nagyobb számú lelőhely felkutatása révén tudtak csak hasonló csontvázat felfedezni. Szem előtt kell tartani azt a körülményt, hogy nálunk az ősember sokkal ritkábban élt, mint Franciaországban. Amíg a nyugateurópai diluvialis lelőhelyek rétegeiben teiszés-szerinti számban lehet paleolitikot (kőszekőlcákat) megfigyelni, addig a mi legklasszikusabb lelőhelyünk, a Szeleta-barlangnak 60. m. hosszú és 4. méter mély diluvialis profilján végig haladva aligha sikerülne egyetlen kőszekőzt fellelni. Miután nálunk sok lelőhely rendszeres felkutatásáról van szó, sokkal nagyobb anyagi áldozatot kell hozni az ásásokért.

A ősember bölcsője.

Az eddigi ásások legnagyobb jelentősége, hogy a Bükk-hegységben talált solutréi típusok fejlődési menetéből ki lehetett mutatni azt, hogy ez a kultúra nem Franciaországban keletkezett, hanem ennek a kultúrának bölcsője Keleteurópa és elsősorban Magyarország volt.

Hogy ezt sikerült kimutatni, azt kutatásainknak köszönhetjük. Ehez a megállapításhoz maguk a francia szakemberek, újabban többek között abbé Breuil is hozzájárultak.

A magyar Dordogne.

Franciaországban a szerencsés viszonyoknál fogva valódiagsos nemzeti tudományt képvisel a kutatás. Ha a magyar közönségnek e tudomány iránti érdeklődését és elsősorban áldozatkészségét nagyarányú támogatási akcióra serkenthetjük, akkor a Bükk-hegység, a magyar Dordogne, rendszeres felkutatásával Magyarország őstörténetét egy geologia korszakkal tudnánk előbbre tolni.

Aranyat, ezüstöt, briliánsat a legmagasabb árban vásárol KATAI ékszerkereskedő, Piac-utca 19. II. em. Telefonhívásra hazhoz megy. Telefonszám 624.

Vége a színházi szezonnak.

Ellenvélemény a bérlő közönség köréből.

Fenti főcím alatt, az „Egyetértés” szerdai számában rövid kritika tárgyává tetetett a Csokonai színház most lezajlott szezonjának műsora.

„Ami a darabokat illeti, több figyelmet fordíthatnak volna a klasszikusokra” — úgy véli a cikk írója. Ezzel szemben a színház törzsközönsége, vagyis a bérlők legnagyobb részének nézete a következő. Régi darabok tömeges felújításáért nemcsak a debreczeni, de egyetlen hazai színházban sem lelkesedünk. Mert holt litteraturával nem lehet eleven színházat csinálni. S az élő és fejlődő magyar irodalomnak kell lüktetnie minden intézetünkben. Különösen indokolatlannak tartjuk azt a folytonos sablonos nógatást, hogy budapesti Nemzeti színházunk s közelebről a mi Csokonai színházunk is, több klasszikust adjon, holott a régi darabok valóságosan kiszorították az új irodalmat s nálunk az előző években aránylag több Shakespeare-t játszottak, mint London színházai.

Mi régi bérlők, művészet tisztelésében felnőtt áhitatos közönség vagyunk a britt szellemóriás minden drámájának jó előadásán, de hadd legyünk ezuttal őszinték: évről-évre fogyatékosabb előadásban nem örömet látjuk viszont a klasszikus darabokat.

De nemcsak mi, törzsközönség, hanem tapasztalataink szerint, maguk a színészek sem lelkesülnek a régi szindarabokért. Már pedig kétségtelen, hogy élvezhető előadást csak lelkesült szereplők képesek produkálni, ezek tudnak holt szavakba életet lehelni s ezek ragadják magukkal a közönséget, nem pedig a hevenyészett előadások szereplői.

Az újabb nemzedék számára azonban feltétlenül helyénvaló, — hogy úgy mondjuk — iskolai előadásokat rendezni a klasszikusokból.

Az operettek tekintetében is hasonló a bérlőközönség véleménye. Szívesen veszünk minden szezonsban egy-két kifogástalanul betanult klasszikus operettet, amelyből ömlenek a csodaszép melódiák, de a most lezárult idényben bizony több esetben szerepeiket régi operettek a műsoron, mint azt óhajtottuk volna. A bérlők nagyon jól ismerik már egy prózai, mint az énekes klasszikus darabokat s így érthető, ha színházunk ezen törzsközönsége lehetőleg modern darabokat óhajtat látni.

Abban aztán teljesen egyetértünk a cikk írójával, hogy új darabokat e szezonsban igen nagy késedelemmel hozott színre az igazgatóság. Abban is egyetértünk, hogy a színházunk művészi érdekeit még a mostani kedvezőtlen gazdasági viszonyok között sem szabad teljesen alárendelni pénzügyi érdekeknek.

No és a mai közönség? Ugy találjuk, hogy lelkesedő, hálás és megértő. Mulat, kacag, szórakozik, tapsol: ha jó darabot, jó előadásban kap.

Jövőre nézve ezt feltétlenül figyelembe kell venni a színház vezetőségének és személyzetének, amelyek a nagyközönséggel egymást megértve és támogatva, csakis diadalra vezethetik a debreceni színházat ügyét.

C. bérlő.

69 ezüst K férfi öltöny
79 ezüst K kosztüm
saját szövetelméből Tegzes Jánosnál Péterfia-úr. 42.

„Szép vagy, gyönyörű vagy Magyarország” — a Felvidéken.

— Tizenöt magyar leány kálváriája. —

A csehek által elszakított területek magyarságának szomorú életéből egy pár fájdalmas epizódot emlegetett el egy cseh megszállott területről átjött uri ember.

— A csehek vakon hisznek abban, hogy az általuk elrabolt területek örökké az övék maradnak. Ezt a nagy hitet a magyarság sérelmére elkövetett legvadabb vandalizmussal táplálják önmagukban.

A múlt hetekben is nagy elkésredést váltott ki a magyarságból a cseheknek egy újabb atrocitása. K. M. beszercebányai urileány, aki több hétig tartózkodott Budapesten levő rokonainál, megtanulta énekelni és zongorázni a „Szép vagy, gyönyörű vagy Magyarország” refraintű közismert dalt. K. M. mikor megérkezett Beszercebányán lakó szüleihez, barátinói tiszteletére leány-zsurt adott. Több mint 10—15 magyar leányka gyűlt egybe, hogy egy pár vidám órát töltsenek el.

K. M. barátinói felkérésére zongorához ült s elkezdett játszani szebbnél-szebb magyar nótákat, majd elénekelte barátinóinak a Magyarországon tanult új dalt. A sok kis magyar leány pár perc múlva K. M. után dudolta a sejtelmes friss melódiát s a „Szép vagy, gyönyörű vagy Magyarország” akkordjai szabadon rakézták fel a magyar csillagos ég felé. A cseh járőr meghallotta az új magyar imádságot s pár perc múlva a 15 magyar leánykát bekísérték a cseh katonai parancsnokság elé. Utközben puskatussal, botokkal véresre verték a szerencsétlen gyermek leánykákat. Közben megható jelenet játszódott le, K. M. magyar leányka sebektől sajogva, összeborzolt hajfürtökkel, a verésektől majdnem elaléltan ismét elkezdte énekelni a „Szép vagy, gyönyörű vagy Magyarország” című dalt.

A 15 magyar leánykát azután csak tekintélyes előkelő polgárok közbenjárására bocsátották szabadon, de szüleiket súlyos pénzbüntetéseire ítélték. (L. A.)

A bécsi kapucinusok kriptájában.

Bécs, július 14.

Aki sohasem szerette az osztrák „sógort”, Bécsét kulturájáért kell, hogy becsülje . . .

... Így nézem ezt a pompázó császárvárost, ahol mindenki milliomos. (Mert mindenkinek van „rajtaválója”. Nem tesz semmit, ha rongyos is . . .)

Nekem aztán valahogy az is feltűnt, mint melázik egy „tudós” arc a sok, bájos ligetben. Vajon nem új számréndszertől-e a fejét e „kertváros” bohém, jókedvű népe részére. Szükség is lenne rá: oh, ahol egy sátor a piacon ötven millióba kerül, mit ér Goldberger palotája a gyönyörű Szent István templommal szemben, vagy a kereskedő város bámulatos „Gerngrossa” . . .

Aki ide látogat, nem ezzel törődik különben. Ha a bécsi se bánja, mit busuljon rajta az idegen valutás.

Egy lehet itt a vágy: lélekbe szivni a rohanó percekkel, muló órákkal, a kontinens egyik legrégebbi kulturájú város száz és ezer színeinek legpompásabbjait . . .

Mit dicsérsz meg jobban? A Schönbrunn széületes szépségeit, vagy művészi változatokban ragyogó pompázó templomok glóriáját?

A Burg imponáló és titkon gyászszolozsmát suttogó fényét e, vagy a világ legelső színvonalán álló, híres muzeumainak gazdagságát, szárnyaló kulturáját?

Egyet sehol sem találj meg! (A régen-múlt csendes sírját . . .) A kapucinusok kriptáját . . . Magyar lelkemhez ez fért a legközelebb . . .

A kapucinusok kriptáját naponta százan és százan keresik . . .

Ugy mondják, soha annyian, mint legutóbb. Mosolygós kapucinus barát vezet le bennünket a világhírű kriptába. Akik tolongnak, legelőbbje osztrák.

E csoportban magyarok ketten vagyunk csupán, én és az aranyos kis bécsi kalauzom: szüleivel ide szakadt, volt magyar tanítványom, a tömegben egyedül barna leány.

Csőndben leszállunk a Habsburgok nyugvó helyére. Akik magyar királyok és osztrák császárok voltak, csaknem mind

itt pihenik örök álmukat, mit a kultur-ember kegyelete soha nem fog megzavarni. A kegyeletnek, kultúrétnek, sőt honszerelmennek mindenkor drága kincsei . . .

A Ferdinándok, Józsefek, Lipótok, stb. . . majd feleségeik, gyermekeik, bronz-, vas- és két ezüstkoporsók között hatalmas, legszembetűnőbb és legszebb Mária Terézia művészi ércokorsója, gyönyörű faragványokkal, magyar képekkel.

Íhletett lélekkel nézem:
Körültötte a nagy család, előtte: II. József, a demokrata császár egyszerű koporsója.

Aki eddig nem szerette, itt a sírjánál felolvad a lelke s aki megbocsát: — szeret . . .

Aztán újra hosszú sora az ércokorsóknak. Egyik díszesebb a másiknál.

A kapucinus barát csengő hangja folyékony szava tovább magyaráz: . . . főhercegeknek, ifjak, aggok tetemei . . .

A tömeg immár kevésbé figyel. Csöndes moraj. Beszélgetnek, suttognak. Egy szó behatit a nézők szemében . . . I. Ferenc József ércokorsója előtt állunk. Jobbján Erzsébet királyné, balról Rudolf, a tragikus végű trónörökös koporsója.

Erzsébet királyné koporsóján tövis koszoru van.

Egyiptomból. Ki hozhatta, ki helyezte — kérdelem. Umbekannt — szolt a válasz. E fülkében még egy úrcs hely is van Rudolf koporsója mellett: IV. Károly királyt várja.

Mindannyian letérdepellünk: Vater unser . . .

Távozáskor, titokban, egy picike fővist letörtem ama tövis koszorúból, hogy magammal vihessen, emléklül a legjóságosabb magyar királyné sírjáról . . .

Bánhegyi Béla.

Vadvirág-bokrétá.

Az őszi ködben már két lépéstől sem látszik semmi. Így van ez az életben is, a különbség csak az, hogy nem látjuk a ködöt, mely körülvesz bennünket.

Remélni csak a véletlentől lehet magunktól minél kevesebbet.

Ugy vagyunk a barátsággal, mint mikor telefonon hívjuk a szükséges számot és az foglalt.

Az emberek csak azért dolgoznak a közért, mert a köznek ők is tagjai.

Hazánk a szónoklatok országa. Ha az a sok ankétezés, megbeszélés, jóakaratu tanácsolgalás csak egy atómot is érne, hol volnánk már?!

Mindent külön mérlegelni, csak magáért és magában, a titka a helyes ítéletnek.

Barcsa Zoltán.

A kormány közbelép a fővárosnál.

Tegnap a belügyminiszter hosszasan tanácskozott Sipőcz polgármesterrel majd Glückstahl Samu kereszte fel a belügyminisztert, aki behatóan ismertette a lemondott ellenzéki bizottsági tagok álláspontját.

Országos Lawn-tennis versenyek e hó 29-én Debreczenben.

A debreceni katonatiszti Lawn-tennis Kör f. hó 29—29 ig bezárólag a MOLSz egyelérítésben országos tennis versenyt rendez a debreceni sz. kir. város és Tiszántul bajnokságáért.

A verseny fővédnökei: szentkereszthegyi Kratochwill Károly altábornagy és Hadházy Dezső főispán, A verseny iránt máris igen nagy az érdeklődés. Ugy a legjobb budapesti, mint vidéki játékosok lejövelele biztosítva van.

Nevezési határidő 1923 július hó 23-án 20 óra.

A Tennis-és értékes tiszteletdíjak a Tennis-Kör parkjában lesz kiállítva.

Debreczenben kb. 15 év óta ez lesz az első országos tennis verseny, mikor is játékosainknak alkalmuk lesz az ország legjobb tennis bajnokaival mérkőzni.

Belépőjegyek a versenypályán a pénztárnál. Villamos közlekedés! Buffet. Katonazene. A versenyek befejeztével a vendégjátékosok tiszteletére a Kör parkjában táncmulattal egybekötött tennis vacsora.

Szalmakalap
bőrövek legolcsóbban

HERMANN ÉS FRIEDMANN
PIAC-U. 10. Bikkával szemben.

Csanak József K. Rt.
Piac-u. 51. Telefon 50.

Ásvány és gyógyvizek,
saját termésű fajborok,
likőrök, pezsgők, desszertek!

Röstner vendéglőjében
Hajnal-u. 5. kitűnő magyar
konyha, elsőrendű italok.

PIAC-U. 75. Olcsó hét az Er-kó cipőruházban 75. PIAC-U.
Fekete és színes NŐI PÉL CIPŐK leszállított árak mellett. Kérem a kirakatot figyelni!

NAPONTA! **NICHOLAS** NAPONTA!
Debreczen közkedvelt dobosa Torelli-Kvintettben különleges hangszerével a
ROYAL KÁVÉNÁZBAN FELLÉP.

NAPI HIREK

LEGYÜNK BOLONDOK.

(Rózsínak.)

Ott kint hazudik százezer ember,
De jó, hogy így ketten vagyunk,
De jó, hogy itt hazudni sem kell.

Jér rózsá, most legyünk bolondok.
Még nyár van, derűs, vágy-virágos.
De jönnek őszi, sárga lombok.

Hajh, az Idő egyformán elszed,
Ha akarjuk, vagy nem akarjuk,
Használt és használatlan percet.

Amíg tudunk bolondok lenni:
Élni csak addig érdemes;
A többi mind hazugság, semmi.

KIRÁLY TIBOR.

— **Istentiszteletek sorrendje a római katolikus templomban.** Vasárnap 6, 7, 8, 9, 11, fél 12 órákor csendes szent mise, fél 10 órákor énekes szent mise, utána szent beszédet mond Heller Ernő hittanár-lelkész. Délután fél 4 órákor rózsafüzér, utána litánia.

— **A gör. kath. templomban** tartandó vasárnapi istentiszteletek sorrendje: Reggel 8 órákor reggeli istentisztelet, fél 9 órákor olvasott szent mise, fél 10 órákor nagy szent mise szent beszéddel, délután 3 órákor vecsernye, 4 órákor rózsafüzér ajtálosság.

— **Vasárnapi istentiszteletek sorrendje a ref. templomokban:** Nagytombomban d. e. 10 ó. prédikál Szele György lelkész, d. u. 5 órákor prédikál Ladányi Zsigmond s. lelkész. Kis-templomban d. e. 9 ó. prédikál Baja Mihály lelkész, d. e. 11 ó. dr. Révész Imre lelkész, d. u. 3 ó. prédikál Marton Sándor s. lelkész. Kossuth-utcai templomban d. e. 10 ó. prédikál Papp Imre s. lelkész, d. u. 5 ó. prédikál dr. Böttykös Béla s. lelkész. Apád-téri templomban d. e. 10 ó. prédikál Molnár Ferenc lelkész, d. u. 3 ó. prédikál Peleskey Sándor s. lelkész. Ispótyai templomban d. e. 10 ó. prédikál Tóth Sándor, d. u. 3 ó. Papp Imre s. lelkész. Homokkertben d. e. 10 ó. prédikál dr. Böttykös Béla s. lelkész. Nyilastelepen d. u. 5 ó. prédikál Uray Sándor lelkész. Szegényházban d. e. 10 órákor prédikál Uray Sándor lelkész. Tanyai Istentiszteletet végez az Ondód, Kádár-dűlőn: Sipos Imre lelkész.

A Debreczeni Keresztyén Ifjúsági Egyesület f. hó 22-én rendes heti összejövetelét Kollégium, földszint 4. sz. ajtó délután 5 ó. tartja.

A „Kálvinisták Templomegyesülete” vegyes énekkarának tanulási órái hetenkint csütörtökön tartanak a Kollégium énekes zenetermében. Este 7—8-ig a hölgyek, 8—9-ig a férfiak részére. Új tagok jelentkezését ugyanakkor és ugyanott elfogadja Szabó Lajos ref. kántor, karnagy.

— **Az ág. hitv. ev. templomban** (Miklós-utca 3. szám) az istentiszteletet július hó 22-én, vasárnap d. e. 10 órákor Uray Sándor ref. lelkész végzi.

— **Élet a Nagyerdőn.** A melegebb idő beálltával a nagyközönség tömegesen menekül a Nagyerdőre, az árnyas fák védelme alá. Nagy kár, hogy a park teljesen elhanyagolt. A nagyerdei vendéglő agilis új bérlője, Molnár Lajos igyekszik a közönség kényelmét biztosítani s így a vidgató és a vendéglő környékén pezsgő élet uralkodik. Elsőrangú zenekar vendégzerepel a vendéglőben, legújabbban Oláh Napoleon Béla ismert csellóművész is ott muzsikál. Szó van arról is, hogy a régi Dobos színhelyén szabad vendéglőt, esetleg a vendéglő udvarán állandó kabarét létesítenek.

— **A Magántisztviselők Szövetsége** f. hó 22-én, vasárnap d. e. 10 órákor az Arany Bika kistermében tartja helyi alakuló nagygyűlést. Előadó: Kertész Miklós központi titkár Budapestről. Minden magántisztviselő ott legyen. — Előkészítő bizottság.

— **Tűkőrgyártás, üvegcsiszolás** régi tűkrök újjáöntése Sipkovits Béla üvegműipari vállalata, Sziv-utca 14—15. Telefon 3—56.

Villámütés a templomban.

Ujabb részletek a tornyospálcai szerencsétlenségről.

Tegnap számunkban hírt adtunk már arról a szerencsétlenségről, mely Tornyospálca községben történt. — Most a balesetről a következőket jelentik:

A keddi égháboru reggel fél 7 óra tájban vonult át a községen. Egyik villámcsapás a másikat érte. Valószínű, hogy a templom épületébe több villám ütött be, melyek a tornyot s a templomhajó boltozatát, továbbá az ablakrámkákat is súlyosan megrongálták. Egyetlen ép ablak nem maradt a templomon, mert a villámcsapás valamennyit darabokra zúzta. Épen istentisztelet volt, amikor a villám becsapott a templomba.

Nagy Miklós lelkész a szószéken tartózkodott s a villámcsapás után elvesztette az eszméletét.

Még máig sem tért magához, de az orvosok remélik, hogy megmenthetik

az életnek. A lelkesen kívül még egy embert ért a villámcsapás,

M. Szántó Ferenc gazdálkodót, akinek a villám mindkét csizmáját levágta a lábáról,

de komolyabb baja az ijedtségen kívül nem történt. A templomban összesen mintegy 30—40 ember tartózkodott, akik a villámütést lelkeszt lakására vitték és orvost hívtak hozzá. A szerencsétlen pap tragikus esete az egész vármegyében őszinte részvétet kellett.

Aziránt is érdeklődtünk a főjegyző urnál, hogy a község lakói nem fűznek-e valamelyes kommentárt az esethez, azonban azt a választ kaptuk, hogy a község lakói nem babonásak s mindnyájan megilletődve beszélnek szeretői lelkészük szerencsétlenségéről.

Nyolc hónapi fogházra ítélték Liebel Ármint.

A Békés Lajos kárára elkövetett betörés tette és orgazdája a bíróság előtt.

Tegnap számunkban már részletesen megemlékeztünk arról a betöréses lopásról, amelyet Becska János 24 éves urasági inas követett el 1922. október 14 én éjszaka.

Tegnap délután került Becska a bíróság elé, Liebel Ármint többszörösen büntetett nemzetközi szélhámmossal együtt, akit orgazdasággal vádolt az ügyészség, mert a Becska János által lopott ezüst evőeszközöket megvásárolta.

Becska János Ujfalu tanácselnök kérdéseire elmondta a betörés részleteit, amelyet már a rendőri nyomozások során is ismertettünk. A betörés után a lopott értéktárgyakat Budapestre utazott. Itt egy régi ismerőséhez Schuman Alajos borbélymesterhez ment, akitől aziránt érdeklődött, hogy nem tudna-e neki valakit ajánlani, aki ezüst tárgyak vételével foglalkozik. A borbély Liebel Ármint ajánlotta, akinek Becska

egy Vasvári Sándor nevű egyén közvetítésével 123 ezer koronáért el is adta. Becska beismerő vallomása után Liebel Ármint hallgatta ki tolmács utján a bíróság. Aki azt adta elő, hogy jóhiszeműen vette meg az ezüst értékeket, mert úgy volt értesülve, hogy ezeket egy csehektől menekült, nyomorral küzdő család adja el. Eredetileg a saját háztartására akarta megvenni, de mikor látta, hogy a készlet hiányos, elvitte a Scheitel-féle ezüst és aranyolvasztó gyárba és eladta.

A bizonyítási eljárás után a bíróság mindkét vádlott bűnösségét megállapította s Becska Jánost lopás büntette miatt 2 évi fogházra, Liebel Ármint pedig nyolc hónapi fogházra ítélték orgazdaság büntette miatt s ezenfelül az egész ország területéről kitiltotta. Becska ítélete jogerős lett, Liebel Ármint azonban felebbezést jelentett be.

— **Uj Nyukosz alapító tagok.** Folyó hóban: Farkas Gábor nyug. őrnagy Álmosd (Biharmegye) 3000 kor., Bay István szkv. százados Debrecen 3000 és Marcsek Béla nyug. főhadnagy Debrecen 5000 kor. alapító tagdíjjal léptek be a Nyukosz alapító tagjai sorába, amely összegeket ezután is nyugtázza a Nyukosz elnöksége. — Egyben értesitem a Nyukosz összes tagjait, hogy a titkári hivatalban (Csapó-u. 21. sz.) a hivatalos órák alatt (hétfő, csütörtök, 4—5-ig) Nyukosz sorsjegy kapható 100 koronájával, amely sorsjegyek után 30,000 drb. nyere-

menytárgy lesz kisorsolva összesen 6.000,000 korona értékben s minden Nyukosz tag saját érdeke, hogy minél több drb. sorsjegyhez jusson. Még korlátolt számban a Nyukosz irodában kapható. — Nyukosz elnökség.

— **Bőrkesztyűket,** mindennemű ruhákat fest minden színre, tisztít kifogástalanul. Hungária, Péterfia 4. szám.

— **Legolcsóbb temetkezési vállalat Gebauer, Kossuth utca 2. Tisztviselőknak árendérmény.**

Selyem jumperek,
kötött gyermek- és női ruhák. Harisnyák, selyem kesztyűk és voilok állandóan nagy választékban kaphatók

MAYER DIVATÁRUHÁZBAN

Piac-utca 18. szám (Tisza palota.)

Dr. REX-féle PIPERÉ szappanok

legjobbak legolcsóbbak
Kapható: DROGUERIÁKBAN ÉS ILLATSZERTÁRAKBAN

— **Kinevezés.** A m. kir. igazságügyminiszter Oberczán József debreceni kir. törvényszéki irodatisztet jelenlegi alkalmazása helyén irodafőtisztté nevezte ki.

— **A Debreczeni Patronage Egyesület** f. évi június 17-iki gyermeknapi gyűjtés alkalmából kibocsátott gyűjtőiveken a következő adományok folytak be: Gyarmathy Istváné 500 K, özv. dr. Nagy Lászlóné 500 K, Mezőgazdasági gépgyár 5000 K, Suhajda Béláné 1500 K, Somossy Lászlóné 3000 K, Csapó László 900 K, Debreceni Első Takp. 5000 K, Sexi Emil 500 K, Gazdák Bankja 1000 K, Mihalovits Jenő 2000 K, Sztankay Aba 400 K, dr. Kőlcsey Sándor 1000 K, Kiss Kálmán 1500 K, Lángy Gyula 6150 K, Méző Sándor 4540 K, Koncz Sándor 1000 K, Balogh Sándor 600 K, Latkóczy Pálné gyűjtőívén 77 900 K, Koncz Aurélné 500 K, dr. Révész Imre 500 K, dr. Fejér Ferenc 500 K, Békés Lajos 500 K, Jogász és Tisztv. Kör 1000 K, dr. Lindenberger János 1000 K, dr. Huliray József 1000 K, Lőkóvits Arthur 2000 K, Hertelendy Jenőné 2770 K, Katona Mancsi 7200 K, dr. Sztankó Gyuláné 2700 K, dr. Lantos Agostonné 1200 K, Koválszky Antalné 3700 K, Telegdi Szeréna 6600 K, Mocsári Lászlóné 2420 K, Oichváry Lászlóné 500 K, Mézszáros József 919 K, dr. Kessert Lajosné 1000 K, Székely Simon 2466 K, dr. Kiss Sándor 600 K, Midgyanay Klári 1500 K, Szántó Győző 6550 K, Debrecen szab. kir. városi Tanács adóh. 5000 K. — Az egyes gyűjtőiveken befolyt adományok külön-külön nem rendezhetők helyszüke miatt. Ugy a gyűjtőknek, mint a nemes szívű adományozóknak ezután is hálás köszönetét fejezi ki a Rendezőség.

— **Panaszos hangok.** Bent járt szerkesztőségünkben Szabó Ferenc kegyeri munkás neje és előadta, hogy egy köztisztviselőben álló borkereskedőnek Tasnádi-u. 5. szám alatti házában lakott, amelynek főbérlője ezidőszent egy menekült vasutas. Most őt a főbérlő hetedmagával kilakoltatta az utcára és az ő lakásába pedig bedlitott egy dísznővájut. A főbérlő kijelentette, hogyha „negyedévenként egy fél mázsa búzát vagy 25,000 koronát fizet, ugy visszaköltözhethet, de azért a nyomorult összegért, amit most fizet, nem engedi lakni.” Nem hisszük, hogy erről a ház tulajdonosa tudna.

— **Cséplőgép tulajdonosok figyelmébe.** Csobán Endre főlevéltárnok, mint a városi statisztikai hivatal vezetője, felhívja a cséplőgép tulajdonosokat, hogy az elmúlt heti cséplési eredményről szóló bejelentőlapokat a városi statisztikai hivatalba (városháza, földszint 6. sz.) vasárnap délelőtti folyamán adják be. Hivatalos órák d. e. 9—12 óráig.

— **Figyeljék meg jól a Csapó-vendéglőben** ma vasárnap minden vendég paprikás és rántott csirkét eszik önköltségi áron. Kitűnő borok. Cigányzene. Szolid árak, tiszta szállodai szobák. Pártfogást kér Csapó László szállodás és vendéglős, Szoboszlai ut 3., a Falk kegyerárral szemben.

— **Szabó Dezső** folyóirata, az „Élet és Irodalom” szenzációs tartalommal jelent meg. Kiadóhivatal: Budapest, Zsigmond-u. 7.

— **Mindenki tudja** már, hogy mindennemű üveg, porcellán-cikk, diszműáru legolcsóbban a Kristályáruházban, Szent Anna-utca 6. sz. kaphatók. Befőttes üvegekből nagy raktár.

A város kifizeti a Tóczó által okozott károkat.

Több ízben hirt adtunk már arról, hogy a múlt évben a Tóczó kiöntött s a környékbeli lakosoknak sok kárt okozott. Az ily módon megkárosított emberek arra kérték a várost, hogy a szenvedett károkat térítse meg.

A városi tanács foglalkozott is ezzel az ügyvel s elhatározta, hogy a Tóczó árát megrendszabályozza. A károsult lakosok kérésével azonban érdemileg csak most foglalkozott a gazdasági bizottság, amely ma délelőtt Zöld József tanácsnok elnökelelül ülést tartott. A bizottság az ülés folyamán határozatot hozott, amelynek értelmében javasolja a tanácsnak, hogy a Tóczó által okozott károkat a kérelmezőknek térítsék vissza. A tanács valószínűleg a legközelebbi ülésen dönt a gazdasági bizottság javaslatára fölött.

— Szent Ferenc III. rendjének havi ajtatossága. Julius hó 22-én reggel 6 órakor szent mise az élő III-ik rendiek lelkiüdvéért, mise közben közös szent áldozás. Délután 4 órakor Iliánia Szent Ferenc tiszteletére. Utánna havi értekezlet a szokott helyen. Hétfőn reggel 6 órakor szent mise az elhunyt rendi testvérek lelki üdvéért. Mise közben közös szent áldozás. Pontos megjelenést kér a rendi előjáráság.

— A Szív ujságot vegye meg ha érdeklődik a hitelet iránt. A bel- és külföldi hírekről a legjobban tájékozik. Kapható a kath. teinológiai előt. Egyes szám ára 40 korona. Ugyanott Ima könyvek és kegytárnyak is kaphatók.

— Kész bőrkötet loptak. Ungváry István Vigkedvő Mihály utca 25. szám alatti ímár mester a napokban feljelentést tett a rendőrségen, hogy ismeretlen tettesek udvarára besurrantak és onnan 7 kg. kész bőrt 140.000 korona értékben elloptak. A feljelentés alapján a rendőrség a nyomozást megindította.

— Svábbogár-leves. Párisból jelentik: Dugán francia természetrajz tudós kísérletet tett különféle bogarakkal, hogy nem lehetne-e azokat nyersen, főzve, vagy sütve megenni és megállapította, hogy sváb-bogarakból kitűnő levest lehet készíteni. Franciaország számos vidékén közkedveltségnek örvend a sváb-bogarakból készült leves. Oroszországban pedig nyersen gyógy szerként használják a sváb-bogarakat vízkórág ellen.

— Állandóan dézsmálják a tisztviselő-kerteket. Az utóbbi napokban egyre-másra érkeznek be a rendőrségre feljelentések, hogy egyes alakok a tisztviselői kerteket dézsmálják éjszakánként idején. Így a kertők is kettőzött figyelemmel őrködtek a kertekben. Ennek meg is lett az eredménye. Ma éjszaka Szikora András csősz már elfogott egy nőt Nagy Józsefné Vendég-utca 2. szám alatti lakos személyében, aki a mentőtelep mellett elterülő tisztviselői kertekben a burgonya töveket kiásta. Már öt kiló krumplit ázott ki, mikor a csősz nyakon csapta. Azonnal előállította a rendőrségen, ahol tőle a lopott krumplit elkobozták s ellene eljárás indítottak. Hír szerint a rendőrség az éjszakai kerfi tolvajok ellen erősebb intézkedéseket tesz folyamatosan.

— Csige hentesüzletben nemcsak sertiárust, hanem Sztágyi mézszarvát is kaphatunk ma és borjúhúst is.

Két vagon búzát ajándékozott egy endrődi gazdálkodó harangya.

Az áldozatkészség szép példája.

Csernus Mihály volt debreceni lelkész v. nemzetgyűlési képviselő jelenlegi parochiájáról Endrődről vettük az alábbi híradást nagy és példaadó áldozati készségéről.

A világháborúban az endrődi róm. katolikus templomának mindkét harangját be kellett szolgáltatni háborús célokra. Mikor Csernus Mihályt kinevezték Endrődre plebánosnak egyik feladatának tartotta, hogy egyháza templomának újra harangot szerezzen. Fáradhatatlan buzgalma nem is volt hiába való, mert buzdítására az endrődi katolikus egyház hívei az idej

termésből közösen száz mázsát, egy vagon búzát adtak össze. Amióta a kisebbik harangok vásárolták meg. A templom nagyobbik harangjának a megvásárlását Kovács István endrődi gazdálkodó vállalta magára s 200 mázsa két vagon búzát adományozott erre a célra, amiből éppen fedezni lehetett a nagyobbik harang megvásárlásának a költségeit.

A lelkes áldozatkészség újra harangot emel az endrődi templomba, Kovács István gazdálkodó és a többi adományozók ragyogó példát állítottak minden katolikus ember elé.

P. Nagy Zoltán, a Zenede új igazgatója ma letette a hivatali esküt.

Átvette a hivatalát. — Hír szerint meg fogják felebbezni a tanácsi határozatot.

A városi Zenede igazgatói állásának betöltése ma már befejezett tény. A város vezetősége a pályázat kiírása nélkül P. Nagy Zoltán okleveles zenetanárt hívta meg a zeneiskolai igazgatói állásra s a tegnapi nap folyamán a polgármester már értesítette is az új igazgatót a városi tanács határozatáról s egyben felhívta, hogy

hivatalát haladéktalanul foglalja el

és a hivatali eskü letétele végett azonnal jelenjen meg a polgármesteri hivatalban.

A városi tanácsnak ez a gyors intézkedése, melyet a városban különféleképpen pertraktáltak, körülbelül végérvényesen pontot tett a zenedei ügy után.

A tanácsi határozat alapján ugyanis

a polgármester értesítésére

ma délelőtt 11 órakor P. Nagy Zoltán megjelent a polgármesteri hivatalban, ahol az esküt letette.

Majd elmentek a zeneiskolába s itt az új igazgató átvette hivatalát W. Hammerstadt János zenetanártól.

Ezt a gyors és rövid úton történt intézkedést a határozat azzal indokolja, hogy a

zenedei viszonyok elengedhetetlenül szükségessé teszik, hogy a megválasztott új igazgató álteltét azonnal elfoglalja.

Az egyik reggeli lap híradása szerint különben a P. Nagy Zoltán meghívására vonatkozó tanácsi határozatot megfogják felebbezni s így valószínű, hogy a legközelebbi közgyűlés ismét viharos lesz.

Hortobágy őskora.

A múzeum és a levéltár vizsgálódásai a Hortobágyon. — Megtálaták az Ördögárok nyomát. — Hol épült az egykori Szabolcs-falu? Egy kőkorszakbeli őstelepülőhelyre bukkantak.

Zoltai Lajos múzeumigazgató és Csobán Endre főlevéltárnok vezetése alatt a héten a Hortobágy-pusztát járta be az a társaság, mely most a város határában fekvő történelmi jelentőségű helyeket átvizsgálja és tanulmányozza. A tikkasztó hőség nem kedvezett az útnak, kutatóink ennek dacára bejárták az egész pusztát s a maguk elé kifizűzött feladatát szépen valósították meg.

A pusztai őskora és középkori története Zoltai igazgató kutatásai révén már eddig is sok tekintetben nyert megvilágosítást. A ma néptelen és sivár pusztát gazdag kő- és bronzkorszakbeli őstelvek borították, amiről a Zoltai ásatai révén napfényre került kő- és bronzszerzőmök tanuskodnak.

Az Árpádkorban is települő helyül szolgált a magyarságnak, s egymást érték a teplomok által is ellátott faluk.

A társaság első uja Ohatra veteit. Ez egykori faunak okleveleink tanúsága szerint két templom volt, az egyiket, a Szűz Mária tiszteletére épített Zoltai igazgató már régebben kiásta, most igyekeztek a másikat, a Szent Györgyről elnevezett templomnak a helyét is megállapítani. Ez a legnagyobb valószínűség szerint sikerült is, véglegesen a kérdést a megindítandó ásataók fogják tisztázni.

Az ohati út a városi múzeumba különösen szerencsés eredménnyel végződött.

Csanak Jenő földművelő és

nagybérő ugyanis felajánlotta Zoltai igazgatónak nagyértékű kő- és bronzkorszakbeli gyűjteményét.

E ritka és becses példányokat tartalmazó gyűjtemény az ohati építkezések alkalmával került napvilágra.

A társaság nem sokáig élvezhette Csanak Jenő szives vendéglátását, folytatniok kellett útjokat. A mai ohati pusztán felkeresték még a Derzsi-halmot, mely

az egykori Derzs falu templomának emlékeit rejti.

A zám pusztán a zám telekhalmot vizsgálták meg, ahol egykor Zám románstílusban épített monostora állott. A zám pusztai déli végében a kövesházi halmon próbaásatásokat végeztek, az idő rövidsége miatt azonban egyebet nem tudtak megállapítani, minthogy e halm is mesterséges úton jött létre.

Egyelőre csak pusztai gyanu az, mintha az egykori Szabolcs falu e helyen állott volna.

Zám pusztán épült a hajdani Csécs falu is. Ennek közelében felfedezték egy ősi földvár helyét is.

A nagyhortobágyi vasútállomás közelében felkeresték a Biva'ghalmot. E halmot 1896-ban Árpádhalmnak nevezték el, de ez elnevezés nem tudott meghonosodni. E halmot szintén felásatta már Zoltai igazgató s így tisztázódott, hogy e helyen az egykori Balmaz község temploma állott.

Hazánk egyik legkitűnőbb régésze, Rómer Flóris szerint a Hortobágyon is át kellett húzodni az Ördögárka nevű az Alföldön is keresztülvonuló mesterséges földhányásnak.

A kutatók próbálták felfedezni nyomait s rá is akadnak egy keskeny vonalban kidomborodó gerincere, melyet az Ördögárkának gyanítanak.

E feltevés megerősítését a további kutatások fogják nyújtani.

Több olyan őskori település és temetkezési helyet is fedeztek fel, ahol Zoltai igazgató gazdag eredménnyel végzett ásataásokat.

A tanulmányút egy nem várt fényes eredménye egy ismeretlen kőkorszakbeli őstelepülőhely feltalálása lett.

Zoltai igazgató akadrt rá e helyre a Hortobágy folyó egyik kanyarulatában. Több kőszerszámot talált e helyen, ami arra enged következtetni, hogy az innen megindítandó ásataások gazdag leleteket fognak napfényre hozni. Különben a földszíne meg-meg van turkálva, ugylátszik kincskeresők is jártak már e helyen.

A ma néptelen Hortobágy pusztai őskori kultúrájáról tehát az eddig végzett ásataások és kutatások révén már is világos képet alkothatunk. Sok kérdés vár azonban még tisztázásra. Kivánatos volna az ásataások mielőbbi megindítása, ami azonban a városi múzeum mai anyagi eszközei mellett szinte megvalósíthatatlannak látszik. Csanak Jenő kivételesen kulturális érdeklődő tanuskodik, hogy az ohati ásataásokhoz előre felajánlotta segítségét. Köszönet illeti meg még Horváth András ohati nagybérőt és Nagy Sándor mátai biztost, akik segítségüket készséggel bocsátották a tanulmányozó társaság rendelkezésére.

Legközelebb a Bánk és Fancsika Árpádkori település helyeit keresik fel a kutatók.

— Nem igaz, hogy Habina Ferenc átadta üzlethelyiségét, meg van és most új ületet önti üzletében. Borokat hozott, kóstolják meg most már ismét a régi minden. Debrecen egyik legszebb kerthelyiségét látogassák urak és hölgyek. Szives pártfogását kéri Habina Ferenc vendéglős.

SPORT

A vasárnapi program.

Vasárnap két barátságos futballmérkőzés lesz Debrecenben a Diószegi-úti vasutas sporttelepen. Délután négy órai kezdettel a miskolci vegyesdandár tiszti válogatott csapata a debreceni vegyesdandár tiszti válogatott csapattal játszik. Erős, szép küzdelem után a debreceniek győzelme várható. A debreceniek a következő felállításban játszanak: Ferenczy — Spáncer, Csáki — Vághy, Schweitzer, Keresztes — Nál, Kalmay, Scheffer, Keresztes, Schipper. Bíró: Kerekes Géza.

Utánna fél 6 órai kezdettel a bajnokságot DVSC a jóképességű Szegedi Vasutas Sport Egylettel játszik barátságos mérkőzést Bródy Barna bíráskodása mellett. Változatos küzdelem után a debreceni vasutas győzelme várható.

A DEAC ifjúsági vasárnap Ujfehértón játszik, míg a DKASE ifj. Karcagra rándul, ahol a Kicsével meú össze az erejét.

A DKASE első csapata Békéscsabára megy, ahol az Előrelével játszik. Legjobb formáját kell azonban felmutatni, ha győzni szeretne.

A Felső-Tiszavidéki Bank Rt. augusztusban kezdi meg működését

Debrecenben lesz a székhelye. — Miskolcon és Nyiregyházán is állítanak fel fiókokat.

Megirtuk már, hogy nemrégiben Felső-Tiszavidéki Bank R.-t. néven egy nagyjövű bank alakult Debrecenben, mely augusztus 1-én kezdi meg működését. A bank, mely a magyarországi görög katolikus társadalom alapítása,

első sorban a magyarországi görög katolikusok érdekeit van hivatva elősegíteni és képviselni, de másfelől is a vállalkozás olyan nagyszabású, hogy a Felső-Tiszavidéki Bank R.-t. megindulását csak örömmel fogadhatja a város közönsége.

A bank jelenlegi alaptőkéje 20 millió korona, ezt az összeget azonban még az ősz folyamán 50 millió koronára fogják felemelni.

Az alapítók Miskolcon, Nyiregyházán és több vidéki városban is létesíténiük fiókokat, hogy ilymódon az egész országban megvalósíthatassák azokat a terveket, melyeknek

a gazdasági és kereskedelmi élet tömörítésén kívül közmü-

velődési, társadalmi intézmények anyagi támogatása is célja.

De foglalkozik a bank a terményüzlet minden ágával is.

Az igazgatóság élén mint elnök dr. Kutkafalvy Miklós ny. államtitkár áll, a bank ügyvezető-igazgatója pedig ifju Géresi Suta József, aki ezelőtt mint a Magyar Általános Hitelbank tisztviselője tette nevét a bankkörökben előnyösen ismertté. Géresi Suta József elsőrendű pénzügyi kapacitás s kiváló szervező erő, akinek szorgalma, képzettsége és tudása eleve biztosíték arra, hogy a szép reményekkel induló bank rövid időn belül megvalósíthatja céljait.

Az igazgatóságban egyébként benne vannak a magyarországi görög katolikus társadalom összes vezető alakjai, akik egész lélekkel támogatják ezt a nemes és gazdaságos vállalkozást.

A Felső-Tiszavidéki Bank R.-t., mint már fentebb említettük, Debrecenben augusztus 1-én megnyitják és megkezdik működését.

Szeptemberben megkezdik működését a Mezőgazdasági Középiskola

A Mezőgazdasági Középiskola felállításának ügyében a múlt délután dr. Vásáry István tanácsnok elnöklésével értekezlet volt a Pallagon. Az értekezleten részt vettek dr. Vargha Kálmán, a Gazd. Akadémia igazgatója, Sesztina Jenő, a Kereskedő Társulat elnöke, Jóna István, a Gazdasági Egyesület elnöke, továbbá Balogh István, Bardoss Géza bizottsági tagok és dr. Felméry Ernő tb. aljegyző. Varga Kálmán és Sesztina Jenő kijelentették, hogy az iskola érdekében a legmészszebbmódon támogatásukat ajánlják. A bizottság fontosnak tartja, hogy a létesítendő iskola középiskolai jelleggel birjon s lehetőleg szeptemberben megkezdje működését. Jelenleg az a helyzet, hogy az iskolát, mely egyelőre két osztállyal fog működni, a Kereskedelmi Akadémia épületében helyezik el.

A D. M. K. E. 11-es alapon valorizálva hajlandó átengedni a D. M. K. E. épületet a városnak.

11-12 millió korona a valorizált összeg. — A közgyűlés dönt a D. M. K. E. ajánlata fölött. — A város valószínűleg kifizeti a kért összeget.

Debrecen város vezetősége tudvalevően még a tavasz elején tárgyalásokat folytatott a Délmagyarországi Közművelődési Egyesület ktküldöttjeivel a Bocskai-téren levő D. M. K. E. épület átengedése ügyében. A D. M. K. E. kiküldöttjei akkor úgy nyilatkoztak, hogy az egyesület hajlandó a kérdéses épületet bizonyos méltányos összegért Debrecen városának visszaadni. Ezt az összeget abban az időben 3 és fél millió koronában állapították meg.

Időközben azonban a város redukálni akarta a megváltási összeget s 3 millió koronát ajánlott fel az egyesületnek az épület visszaengedése fejében. A Délmagyarországi Közművelődési Egyesület az ideai közgyűlésén foglalkozott Debrecen város ajánlatával, amikor is úgy határozott, hogy najlandó a

kérdéses épületet 3 millió korona ellenében átengedni. Kikötötte azonban, hogy ezt a 3 millió koronát a város a korona 11-es árfolyama szerint valorizálva tartozik megfizetni. Mikor ugyanis a D. M. K. E. ügyében a tavasszal a tárgyalásokat megkezdtek, a magyar koronát 11-en jegyezték Zürichben s az egyesület most ilyen alapon kívánja valorizálni a megváltási összeget, amely most körülbelül 11-12 millió koronának felel meg.

A D. M. K. E. ajánlatát a napokban terjesztette a tanács elé dr. Kupinszky Sándor tb. aljegyző, dr. Csűrös Ferenc közművelődési tanácsnok helyettese. A tanács tudomásul vette dr. Kupinszky előterjesztését s így ez az ügy a jog- és pénzügyi bizottság elé kerül.

Vakmerő betörés a Csapó-utcában.

Ma éjszaka folyamán ismét egy vakmerő betörés történt Debrecenben. Ez alkalommal a betörők a vasárnapi trafik drágulást vehették figyelembe, mert a betörést az egyik kis trafikos kárára követték el. Az esetről munkatársunk az alábbiakban számol be:

A Csapó-utca 12. szám alatt van a Katona-nővérek trafikos boltja. A trafik a Csapó-utca elején lévén, igen forgalmas. Az elmúlt éjszaka folyamán ismeretlen tettesek a trafikot feltörték s onnan nagyobb összegű készpénzt és eddig felbecsülhetetlen dohányneműt vittek el. A betörésre

ma reggel nyitáskor jöttek rá. Katonáné azonnal felsietett a rendőrségre, ahol feljelentését megtette.

Ennek alapján ma délelőtti detektívek szállottak ki a helyszínre, ahol a nyomozást bevezették. Kiderült, hogy a betörést a betörők az udvaron át követték el oly módon, hogy hátul a trafik udvarra eső ajtajának rácsait kifeszítették s úgy hatoltak be a trafikba.

A rendőrségen azt hiszik, hogy a betörést a közeli zugszállásadás kétes alakjai követkették el. Éppen ezért a nyomozást ebben az irányban is kiterjesztették.

Debreceni ember nyerte meg az osztálysorsjáték legnagyobb nyereményét.

Kölber Ferenc szerencséje.

A legutóbbi osztálysorsjátékhoz azán, mint értesülünk, a legnagyobb nyereményt egy debreceni ember nyerte el, Kölber Ferenc nyugalmazott gondnok, ki joviális öreg ur, ismert alakja a debreceni kávéházaknak és aki bizony az utóbbi időben nem a legfényesebb anyagi viszonyok között élt.

Kölber Ferenc állandóan játszott az osztálysorsjátékon, de csak kisebb összegeket nyert. Most azonban a szerencse csillaga teljes erejével rá ragyogott és Kölber Ferenc

sorsjegyét azzal a számmal húzták ki, amely a legnagyobb jutalmat kapta, 3 milliót. Kölbernek ez sorsjegye volt, így másfél millió nyeremény jutott rá. A másik sorsjegy tulajdonosa egy gyöngyösi törvényszéki bíró.

Mindketten már fel is vették a nyereményt, bár nem teljes összegében, mert a kincstár fölük egyenként 300-300 koronát vont le. A kifizetésnél Kölber Ferenc 50.000 korona jutalmat adott a pénztárnoknak.

Véres verekedés az ujfehértói piacon.

Az adóság helyett fejbevágás.

Tegnap reggel véres verekedés színtere volt a közeli Ujfehértó piaca. Egy ujfehértói disznókupec úgy fejbe sújtott egy ujfehértói kereskedőt, hogy az véresen bukott fel a piac tér porában.

Az eset a következő:

Klein Samu ujfehértói kereskedő tegnap reggel lakásáról a piac-téren levő heti vásárba igyekezett. Utközben összetalálkozott File Ferenc ujfehértói disznókupecel, aki neki adósa volt, és akitől tartozását az utcán visszakérte. Filet Klein jogos követelésének kérésére annyira dühbe hozta, hogy hevesen kifakadt Klein ellen. Szó-szót hozott, majd a szócata végén File Ferenc Kleint úgy fejbe vágta, hogy az véresen, eszméletlen állapotban került el a Piac-utca homokjában. Klein Samut a verekedés színterére érkezett hozzátartozói elvitték dr. Piróth Endre orvoshoz, aki elsősegélybe részesítette.

File eilen a csendőrség eljárást indított.

OLÁH IMRE

aszfalt és betonvállalkozó Debrecen KÖNTÖSKERT, TÖHÖTÖM-U. 11.

Elvállal mindentféle aszfalt és beton, facement-fedést egy újat mint javítást, valamint kátrány-papírtedéseket. Szobákban vízszalag szigetelését

Legelőcsőbb bevásárlási hely!

Posztóház
KOSSUTH-U. 6.

TISZÁNTULI HIRLAP

KÖNYV- ÉS LAPKIADÓVÁLLALAT RT, DEBRECEN, VARGA-UTCA 5

Elvállal mindennemű kereskedelmi, intézeti, hivatali nyomtatványok, mindentféle bank és üzleti könyvek készítését és bekötését. — Névjegyek, meghívók, belépőjegyek stb. gyorsan készítenek.

TELEFÓN

7-86, 7-89

SZÍNHÁZ

Uránia-mozgó.
Regényes történet Párisól Newyorkig—
Párisi apacsok című csodaszép attrakció-
ban, ma utoljára.
Hétfőn—Kedden szünet.
Szerdától: Szánia.

Apollo-mozgó.
Harc egy leányért, apacs történet 6
felvonásban, izgalmas történet meglepő
trükkök szombaton és vasárnap az Apollo-
lóban.

Meteor-mozgó.
Meteor mozgóban vasárnap Poklok-
világa Stanlei afrikában. Jövő vasárnap,
Tilokháza.

Felelős szerkesztő: Pálffy József.
kiadó Tiszántuli Hirlap Könyv- és Lap-
kiadó Vállalat R-T.

TELEFÓN
7-88

TISZANTULI HIRLAP
KÖNYVNYOMDAVÁLLALAT R-T
DEBRECZEN, VARGA-UTCA 5

Elvállal mindennemű kereskedelmi,
intézeti és banknyomtatványok készí-
tését, üzleti könyvek bekötését stb

TELEFÓN
7-89

**Perfekt gyors és
gépirónó**

keresztény,
előkelő vidéki keresztény bank-
hoz jó fizetéssel, azonnali belé-
pésre kerestetik. Cim a kiadóban.

**Glicerín
szappant**
olcsó árért szeresheti be a
KORZÓ droguáriában
Piacz-utca 42. szám.

Mit töprengék,
szaladok egy
35k Fantom Sampont
venni. Lejmosáshoz ezt
ajánlják sennek meg kell lenni **35k**
Főraktár: **Kossuth Műszertár,**
Debreczen, Piacz-utca 10. (Bikával szemben)

**Ne dobjon
ki pénzt
postára,**

hanem adja fel hirdéseit
bel- és külföldi lap részére a

Magyar Hirdető Iroda
utján Kossuth-u. 53.
Telefon 8-51. sz.

Könyvelő

mérlegképes, azonnali
alkalmazást nyerhet
nyomdávalunknál.

VASÁRUK gazdasági cikkek
Gépolaj Tovatte zseir
Bakos István vaskeráshedélyben
Csapó-utca 88. sz. Telefon 6-20.

**A drágaságnak
nincs határa,**

INGYEN

közvetítjük hirdetéseit bármelyik
bel- és külföldi lap részére.

**Magyar
Hirdető
Iroda**

Kossuth-u. 53. Telefon 8-51.

NE DOBJA EL

Kőolívizes, Illatszerez,
Brilliantinos, Szájvizes,
Bavrumos és egyébfajta

ÜVEGJEIT, holett dr.
Szelényi Árpád vegyészgyára Pé-
terfia-utca 46. jó árat fizet érte.

MALOM-HENGEREK
rovátkolását és csiszolását 24 óra alatt végzi
Mindennemű gazdasági gépek
javítását gyorsan és pontosan
elvégzi

ÖZV. TRNKA FERENCZNE
gépjavitó-műhelye **BARNA-UTCA 3.**

Ferman uri és katonai szabó cég
és **Szabó Péterfia** 42. alatt megszűnt,
SZABÓ ENDRE cég alatt
Csapó-u. 30. sz. alá helyeztetett

Tükörgyártás
mindentele új tükrök készí-
tése, régi tükrök újraöntése
Csapó-utca 19. szám
Debreceni Üvegcsiszoló és Tükörgyár

Quacha Róbert modern ruha-
festő és vegytisztító
Simonffy-utca 55.

**ÓCSKA
VASAT** rezet, és mindennemű fémel
legmagasabb árért veszek.
Kovácsoknak használható be-
csérelék.
Nagyobb
tételt el-
szállítok. **STEINER**
Eötvös-u. 110. Tel. 6-86.

Vízvezeték, fürdőberendezés valamint **Náthéi János** Csapó-u. 24.
e szakmába vágó berendezések raktáron **Telefon 321.**

**Legkellemesebb szórakozó hely a
GAMBRINUS étterem TERRASZA**

Üzletáthelyezés! A LIPCSEI SZÖRMEHÁZAT
az „ARANY BIKÁ” épület jó-
zsef királyi herceg-utcai olda-
lára helyeztem át.
Szíves pártfogást kér: **KONN SÁNDOR SZÜCSMESTER**

Szegény ember olcsón fehérneműt és
egyéb divatcikket csakis a
a **Közszükségleti Áruházban** vásárolhat, mert ott minden nagyon olcsó **Csapó-u. 9**

Akkor beszéljen a drágaság ellen,
ha a nyári szükségleteit nem
tudná olcsón beszerezni az **ARANY BIKÁ DIVATHÁZBAN BIKÁÉPÜLET**
hol dus választékot talál férfi és női ruhaszövetek, granadinok, selymek, liber
batszotok, voálók, zephirek, fürdő trikók és dresszekben. **Telefon 7-65.**

Harisnyakülönlegességek
minden cipő színben
Fekete „Os e tu”
LANZOS CSIPKEBÁZ
KOSSUTH UTCA 4. SZÁM.
Harisnya ismét raktáron.

Minden kísérlet hiábavaló,
hogy olcsón szerezzé be ruházati szükségleteit amíg nem vásárol az
Apollo Divatruházban Piacz-utca 67.
Miklós-u. 82. sz. **Telefon 7-64.** Meggyőződhet arról, hogy női és férfi
divatcikkek, fürdőruhák, selymek a legjobb minőségben a legolcsóbban áre-
retek be. — Nagy maradványár mélyen leszállított árak mellett e hó 30-ig.

Apró hirdetések.

Cipők mindentele i-
vitelben legol-
csóbban **GÜLLÖK MIKLÓS** cipőárul-
tarában szereshetők be. Hatvan-u.
70. szám alatt.

Pacrell
(püspöki palota)
Telefon: 14-68. Asszonyok tudják-e már,
hogy nálam olcsóbban lehet mindentele
zöldséget és gyümölcsöt venni, mint a
piacon, reggeltől estig, tehát reggeli nagy
hőségben nem kell a piacra menni, ha-
nem délután megveheti szükségletét. Vi-
rágok igen olcsó árban. Nagyobb rendelé-
st hához szállítok. Rendelést telefonon
is fel lehet adni. Téli elfogyó paradiz-
szom előjegyzést elfogadok. Tegyen próba
vételt.

VESEK fehérneműeket, selymeket, pap-
lanoka, szőnyeget, garnitúrákat, bútor,
Kaiser Piac-u. 7.

Tüzifa, Kőszén
Tégla
Cserép Akácúfa
Ingolcsóbban beszerezhető
„Turul” Fakitermelő
Vállalatnál
Bőszörményi út 2. Nagymester utca
végén Telefon 6-39. és 12-91. sz.

DEBRECZENSZKY István kárpitos és
díszítő Halköz 8. Kész hencserek, diva-
nyok, Schöber-ágy, matracok készen
kaphatók. Bőrgarnitúrák átdolgozását és
festését szakszerűen készíti.

ARANYAT, EZUSTOT, briliánsát, zá-
logédukat vesz legmagasabb napi áron
Siener Mihály Hatvan-u. 2. l. emelet.

VESEK mindennemű üveget, szerviz
porcelánt és dísztárgyakat. Cim a kiadó-
hivatalban.

GAZDÁLKODÓKNAK alkalmas ház
eladó Timár-u. 11.

ELCSERÉLNEM Komlósi-ut 15. sz. ker-
tetet megtelelő házárt a városba, 2 épü-
let, van rajta 3 szoba. Cim Komlósi-u. 15.

TANONCOT keres ifj. Zelinger cimfestő
Egyháziér 4.

TÜZALLÓTÉGLA, samottelisz, tüzelő-
anyag kapható Timár u. 11. Telefon 10-92.

Barackot féterett minden
mennyiségben veszek
Schön, Piac-u. 6. Kossuth
szoborral szemben. Telefon 6-14

AZ EBESI állomás közelében 18 ka-
tasitási hold szántóföld tanyai épületek-
kel kiadó. **Csapó-utca 97. szám**

ELADÓK: Új cserépkályha, tüzhelyező-
repek, bódé, czejtábla sokszorosító gép,
Timár-u. 11. Telefon 10-92.

MEGERKEZETT egy nagyobb vagon
rakomány uborkás és befőtes üvegek.
Beszerezhetők jutányos árban (nagyban
és kicsinyben) Blattner Gyula üveg és
porcellán üzletében, Royal szállóval
szemben. Telefon 468.

KIADÓ lakatos műhely, más célra is,
Arany János u. 30.

NÁDSZEKEK és fotelek befonását el-
vállalom Erzsébet-u. 97. Szikavai.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Bathyányi-utca 6. — Telefon: 7-89

Nyomda:
Varga-utca 5. sz. — Telefon: 7-88

Pataky autó, motor és
gépjavitó-műhely
ERZSÉBET-U. 22.
Elvégzi mindennemű esztergámmunkát, hengerfúrásokat

Kőszén kiutalási áron
ipari, gyáriüzemekhez, csépléshez,
központi fűtéshez vaggontéte-
lekben szállit

Gabányi Sándor
utóda cég

Csapó-utca 28. Telefon: 4-49.

Kiutalás és beszállítás menetének biz-
tosítása végett az előjegyzéseket kér-
jük idejekorán eszközölni.